

Theory on Social Constructionism of Professional Clubs: Grounded Theory Approach

Aws Saad Hussein¹, Rasool Nazari^{2*}, Naseer Qassem Khalaf³, Rezvan Mirsafaei Rizi⁴

^{1,2}Department of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

³ Faculty of Psychosocial Education Sports, Diyala University, Diyala, Iraq.

⁴Department of Sport Injuries, Faculty of Sport Sciences, Isfahan (Khorasgan) Bench, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

Received: 2023/07/24

Accepted: 2024/01/05

Original Research

Abstract

Objective: Constructivism basically carries the term "make knowledge"; Constructivism is known by focusing on how the individual cognitively participates in the construction of knowledge from the perspective of social construction and acknowledges that knowledge and meaning are historically and culturally constructed through social processes and actions. The constructivist theory views knowledge as a construct. Purpose: The current research tries to link it with futurism by focusing on constructivism and, in this process, using the constructivist approach of grounded theory to present a short-range theory in constructing possible futures of professional sports. The growth of professional sports is the beginning of the development of the sports industry.

Methodology: This research is qualitative research. In the present research, because we are looking for new concepts, from the point of view of nature, exploratory-fundamental; In terms of approach, inductive; From a paradigm perspective, the interpretive-constructive paradigm; From the perspective of strategy, the data theory of the foundation with a constructivist approach; From the point of view of data collection, field, and library; From the point of view of the goal, explanation and modeling, and from the point of view of data collection tools, in-depth interviews and theoretical studies. Grounded theory or foundational data is one of the strategies of the qualitative method that emphasizes the induction or emergence of information from the data in order to create a theory or model. In grounded theory, data forms the basis of our theory and our analysis of these data produces the concepts we want. Data allows us to learn from the stories of survivors and allows research participants to break the silence. However, how researchers observe and present data depends on which version or approach they adopt from the grounded theory method (Charmaz, 2020). In this research, after studying and examining the mentioned challenge, in order to provide a systematic and schematic model of the findings from the coded data, the constructivist approach was used in the foundational data theory presented by Charmez. to be used. This plan refers to the view of Charms (2020), which is a philosophical position between the almost positivist (quantitative) issue of Glaser and Strauss and the issue of postmodern researchers who question the importance of dominant research methods. Constructivist grounded theory leads researchers to focus on what is happening in the research context, reiterates that researchers are part of it, is flexible and follows empirical events.

* Corresponding author's e-mail address: R.nazari@khuisf.ac.ir

The data of this qualitative research, which had an exploratory-fundamental nature, was collected through targeted sampling with the snowball technique and based on in-depth semi-structured interviews with 20 experts in the field of professional sports in Iraq. A detailed interpretive understanding and primary, focused, central, and theoretical coding determined that professional sports based on the requirements of shaping the future by overcoming the weight of the past, the pressure of the present and in line with the tension of the future and the choice of proactive behavior in facing the future, can achieve its desired future. Make and set a perspective for it.

Findings: In this research, macro analysis of future trends, generating income from social media, new formulas for selling players, the existence of many talents in all disciplines in Iraq, sustainable talent search by clubs, development of academies, and provision of legal measures for broadcasting rights.

Conclusion: In this research, the surprising factors affecting Iraqi professional sports were also identified. The most important surprises affecting professional sports in Iraq include the privatization of public media, privatization of clubs, amendment of laws and copyright law, meritocracy, non-interference of politicians, change of attitude of managers, exclusive networks, sale of players, sale of products, and marketing. Among the influential drivers are the drivers of professional sports budget providers, which are considered as one of the basic drivers of professional sports. Currently, the biggest drivers of professional sports goals in Iraq are the government and industries, part of the armed forces, and part of the sector. Private and those who fund professional sports form because this field is the biggest source that helps us to implement any program, especially the strategic plan, with it being the budget issue. Increasing the budget of Iraqi sports is one of the main drivers of professional sports in Iraq. Because the more economical the view of sports, especially professional sports, these sports will definitely win medals and bring Iraq to sustainable income generation and development in professional sports. Another driver identified is the presence of sponsors, which are the biggest drivers of Iraq's professional sports in the form of government sponsors and sometimes private sponsors. According to the findings of the research, one of the drivers identified in professional sports is having strategic and long-term plans in various fields of professional sports. Hence, the programs that are based on winning medals and titles in world arenas and Olympics, etc. Among other drivers in professional sports, we can mention the employment of competent people in management positions. Another driver of professional sports is talent search. If the talent search is done correctly in sports fields and these talents are increased based on a written program and a predetermined scientific plan, it can be effective in the world fields and the Olympics.

Therefore, in order to make state sports smaller and smaller, it is suggested that an independent institution of trade in sports be formed, consisting of the trustees of real private clubs, with the aim of making decisions for economic discussions and providing superior income generation models. The primary goal of this independent institution should be to attract the trustees of state clubs and go towards privatization. In conclusion, it can be acknowledged that by identifying the surprises and drivers affecting the future of professional sports in Iraq, it is possible to identify its various futures with different possibilities. Surprises sometimes bring transformative events, such as the invention of a new technology. Sometimes it is possible to be aware of a surprise that is about to happen by tracking weak signs, but this is not always possible. Therefore, it is suggested to privatize the clubs with the presence of the stock market and non-stock market, implementation the principles of corporate governance in the club, establishment of an independent business institution in sports, the creation of income-generating places by the clubs, technology-based transformation in ticket sales, providing online services to fans (buying, The sale of club clothes), the passing of laws to protect the economic rights of sports clubs, the creation of professional television channels in the context of technology, in this way, entering into the discussion of sports tourism with high-profile sports by clubs should be placed on the agenda of the Union of Professional Clubs of Iraq. In the field of professional sports, issues such as the status of professional sports rights, the status of professional clubs, the status of professional athletes, and the status of professional coaches are addressed. Legally, the legitimacy of professional sports is not explicitly mentioned in any of the existing laws. For this reason, different people with different interpretations of existing laws have commented on the legitimacy or illegitimacy of this sport. The same is the case with the financing of professional sports. Media rights are the most important source of income for professional clubs. The Broadcasting Organization does not consider itself obligated to pay this right in any way.

Key words: Drivers, Foresight, Clubs, Professional sports, Uncertainty

نظریهٔ برساخت‌گرایی اجتماعی باشگاه‌های حرفه‌ای عراق: رویکرد گراند تئوری

اوس سعد الباوی^۱، رسول نظری^{۲*}، ناصر قاسم خلف^۳، رضوان میرصفایی^۴

^۱ گروه مدیریت ورزشی، دانشکدهٔ علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

^۲ دانشکدهٔ علوم ورزشی، دانشگاه دیاله، دیاله، عراق.

^۳ گروه آسیب‌شناسی ورزشی، دانشکدهٔ علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۰۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۰/۱۵

چکیده

هدف: پژوهش حاضر تلاش دارد با تمرکز بر برساخت‌گرایی، آن را با آینده‌پژوهی پیوند داده در این فرآیند، با استفاده از رویکرد ساختارگرایی نظریهٔ مبنایی، نظریه‌ای با برد کوتاه در ساخت آینده‌های احتمالی ورزش حرفه‌ای ارائه دهد. رشد ورزش حرفه‌ای، سرآغاز توسعهٔ صنعت ورزش است.

روش‌شناسی: داده‌های این پژوهش کیفی (که ماهیتی اکتشافی-بنیادی داشت)، از طریق نمونه‌گیری هدفمند با تکنیک گلوله‌برفی و بر اساس مصاحبه‌های عمیق نیمه‌ساختاریافته با ۲۰ نفر از خبرگان حوزهٔ ورزش حرفه‌ای عراق جمع‌آوری شد. درک تفسیری دقیق و کدگذاری‌های اولیه، متمرکز شده، محوری و نظری مشخص کرد که ورزش حرفه‌ای بر اساس ملزومات شکل‌دهندهٔ آینده، با غلبه بر وزن گذشته، فشار حال و هم‌راستا با کشش آینده و انتخاب رفتار پیش‌نگرانه در رویارویی با آینده می‌تواند آیندهٔ مطلوب خود را بسازد و برای آن چشم‌انداز تعیین نماید.

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش، تحلیل کلان روندهای آینده، درآمدزایی از رسانه‌های اجتماعی، فرمول‌های جدید فروش بازیکن، وجود استعداد‌های فراوان در تمام رشته‌ها در عراق، استعدادیابی پایدار توسط باشگاه‌ها، توسعهٔ آکادمی‌ها و فراهم ساختن اقدامات قانونی برای حق پخشند.

نتیجه‌گیری: به طور کلی پیشنهاد می‌گردد خصوصی‌سازی باشگاه‌ها با حضور در بورس، اجرای اصول حاکمیت شرکتی در باشگاه، تأسیس نهاد مستقل تجارت در ورزش، ایجاد اماکن درآمدزا، تحول فناوری‌محور برای حفظ حقوق اقتصادی باشگاه‌های ورزشی از این طریق، ورود به بحث گردشگری ورزشی با ورزش‌های پرمخاطب توسط باشگاه‌ها، در دستور کار اتحادیهٔ باشگاه‌های حرفه‌ای عراق قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: آینده‌نگری، باشگاه‌ها، پیشران، عدم قطعیت، ورزش حرفه‌ای

مقدمه

برساخت‌گرایی، اساساً، اصطلاح «دانش را بساز» را در خود حمل می‌کند؛ برساخت‌گرایی با تمرکز بر اینکه فرد چگونه از نظر شناختی در ساخت دانش از منظر ساخت اجتماعی شرکت می‌کند، شناخته می‌شود و اذعان دارد که دانش و معنا از طریق فرآیندها و کنش‌های اجتماعی به لحاظ تاریخی و فرهنگی ساخته می‌شوند. نظریه ساخت‌گرایانه، دانش را به عنوان ساختی فعالانه از فهم سوژه‌ها می‌داند و اذعان دارد که نتیجه نیاز سیستم شناختی ما به نظم و پایداری، شکل می‌گیرد (Shahvali Kohshouri, Askari, & Nazari, 2022). برساخت‌گرایی اجتماعی را در غالب هر می‌ثابت با نام «نظارت و یادگیری» به نمایش گذاشتند و دسته‌بندی متفاوتی از برساخت‌گرایی را ارائه کردند: برساخت‌گرایی برون‌زا که براساس آن دانش، از بازسازی ساختار موجود در جهان خارج شکل می‌گیرد؛ برساخت‌گرایی درون‌زا که توسط یادگیرنده از طریق تحول و سازماندهی مجدد ساختارهای شناختی موجود ساخته می‌شود (Viscu & Watkins, 2021). برساخت‌گرایی دیالکتیکی یا اجتماعی که طبق آن، دانش، با تعامل بین دنیای خارجی که توسط محیط فیزیکی و اجتماعی نشان داده می‌شود و جهان درونی که توسط سطح شناختی یادگیرنده نشان داده می‌شود، حاصل می‌شود. برساخت‌گرایی، واکنشی در برابر استفاده سریع از مفاهیم کاملاً انتزاعی و روش‌های اثبات در ریاضیات تلقی می‌شود (Troelstra, 2011). اصطلاح برساخت‌گرایی به این پرسش پاسخ می‌دهد که چگونه معنای ذهنی به واقعیتی اجتماعی تبدیل می‌شود. برساخت‌گرایی، زیرشاخه‌ای از نظریه وسیع‌تری است که به نظریه کنش شهرت دارد (Teddlie & Tashakkori, 2009). برساخت‌گرایان اذعان دارند که مفهومی با نام ذات یک پدیده وجود ندارد و این توسط افراد ساخته می‌شود؛ به این معنا که نظریه ساخته می‌شود (Charmaz, 2020).

برساخت‌گرایی، اصطلاحی است که باید با احتیاط از آن استفاده شود؛ اما اسلاتر^۱ در نوشته‌های اخیرش درجه شدیدتری از برساخت‌گرایی را به دانش آینده‌پژوهی نسبت می‌دهد. او با تأکید بر چارچوب آینده‌پژوهی و محوریت مفهوم «خود» در آن، برساخت‌گرایی اجتماعی را موتور محرک خلق آینده‌های بهتر با تمرکز بر مفهوم «خود» می‌پندارد (Shahvali Kohshouri, Askari, Nazari, & Naghsh, 2022). میان نظریه‌های مختلف در حوزه ساخت اجتماعی واقعیت و برساخت‌گرایی از یک سو و روش‌های مختلف به‌کار برده شده در آینده‌نگاری و آینده‌پژوهی، مقایسه‌ای تطبیقی شده است. ساخت‌گرایی اجتماعی حداقل در حالت‌های تضعیف شده آن در پیش‌فرض‌های معرفت‌شناسانه آینده‌پژوهی مستتر است. آینده‌نگاری اگر بدون توجه به معناسازی بین‌الذهانی^۲ باشد، نه قادر به پیش‌نگری است و نه آینده‌ای خلق می‌کند. آینده‌نگاری را ساختی اجتماعی و مکانیسمی برای ساخت اجتماعی معرفی می‌کنند (Troelstra, 2011). مفاهیم نیز دارای این رنگ و بوی تضعیف‌شده برساخت‌گرایانه‌اند (Zhao, Li, Ma, & Zhang, 2019). با تأکید بر ذهنیت، تخیل و پیش‌نگری که منجر به رفتار می‌شود نیز نگاهی ساخت‌گرایانه به آینده‌نگاری داشته است. پیش‌شرط نخستین در هر کار آینده‌محور، داشتن یک یا چند ادراک متفاوت از زمان است (Godet, 2006). شاید بتوان گفت با استفاده از یک ساخت‌گرایانه، آینده ورزش حرفه‌ای^۳ که ماهیت صنعتی-اجتماعی دارد و یکی از صورت‌های مهم ورزش در عراق است را می‌توان برساخت. هدف از این کار را می‌توان کمک به متولیان متعدد ورزش حرفه‌ای عراق، برای بازسازی معنا در این حیطة و همچنین کمک به ساختن یا شناسایی آینده‌های احتمالی و مطلوب ورزش حرفه‌ای عراق با استفاده از ساخت یا بازسازی دانش دانست.

¹ Slaughter

² Inter-subjectivity

³ Educational Sport

آینده‌شناسی^۱ یکی از انواع علوم و فناوری‌های نرم به شمار می‌رود و از آنجا که ثروت حقیقی در جامعه دانش‌بنیان آینده «ثروت نرم» است (Wang, 2022)، هر جامعه یا سازمان و شرکتی که خواستار توسعه و تحولات بنیادی است، ضرورتاً باید با استفاده از روش‌های مختلف آینده‌شناسی و پیش‌بینی به کشف ناشناخته‌ها و جهان آینده بپردازد (Zare, Alipour, Hafezi, Stewart, & Rahman, 2022)؛ به عبارت دیگر، آینده پژوهی دانش و معرفت شکل بخشیدن به آینده به شیوه‌ای آگاهانه، فعال و پیش‌دستانه است؛ دانشی که می‌تواند رویاها، آرزوها و آرمان‌های یک فرد، سازمان یا ملت را برآورده کند (van der Laan, 2021). سرعت روزافزون تغییرات در دنیای کنونی، منجر به پیدایش عصری به نام عدم قطعیت شده و محیطی سرشار از فرصت و تهدید را پیش روی سیستم‌های پیچیده کنونی قرار داده است. در این محیط بی ثبات و به سرعت در حال تغییر، ابزارهای سنتی برنامه‌ریزی از جمله برون‌یابی روند گذشته، پیش‌بینی و آینده‌نگری صرف برای بازه‌های میان‌مدت و بلندمدت پاسخگو نخواهد بود (Roumiani, Rahimi, & Henry, 2020; Wallach, Makowski, Jones, & Brun, 2014). مدیریت عدم قطعیت‌ها می‌تواند کارایی منابع را بهبود بخشد و تحول پایدار را ارائه دهد (Erkoyuncu et al., 2019). امروزه تصمیم‌گیری بر اساس در نظر گرفتن معیارهای متعدد با سطوح بالای عدم اطمینان انجام می‌شود (Hodgett & Siraj, 2019). همچنین، تجزیه و تحلیل عدم قطعیت‌ها یک جزء کلیدی از تجزیه و تحلیل مبتنی بر مدل برنامه‌ریزی است (Wallach et al., 2014).

بی‌تردید بیشتر ما بر این باوریم که مطالعه تاریخ اهمیت فراوانی دارد؛ اما نباید از یاد ببریم که مطالعه آینده نیز مهم است. آینده به وسعت قدرت تفکر و تخیل بشر پیش روی ماست (Niazy & Rafeei Dehkordi, 2022). آینده آدمیان را فرا می‌خواند تا با اندیشه‌ای خلاق آن را بیابند و با اقدام نوآورانه آن را پدید آورند و حتی چیزهایی را پیش‌بینی کنند که پیش از این در تاریخ بشر هرگز وجود نداشته است. یکی دیگر از ورودی‌های اصلی برنامه‌های آینده‌پژوهی، شناسایی نیروهای پیشران است (Otoo & Kim, 2020). پیشران‌ها مجموعه‌هایی از نیروهای شکل‌دهنده آینده‌اند که به صورت جهانی، ملی یا محلی بر آینده‌های مختلف تأثیر می‌گذارند. پیشران‌ها به صورت غیرمستقیم بر آینده حوزه‌های اجتماعی، فناورانه، اقتصادی، زیست‌محیطی و سیاسی تأثیر می‌گذارند (Minen et al., 2020). پیشران‌های تغییر، عدم قطعیت‌های کلیدی‌اند که دارای پتانسیل تأثیرگذاری زیاد بر سازمان و یا محیط اطراف آنند که منتج از انتخاب‌های آگاهانه و یا غیرآگاهانه در حوزه‌های مختلفند. تفاوت عمده آن‌ها با روندها، گستره زمانی تأثیر آنها و محلی و مشخص تر بودن تأثیر آنهاست (Aryanmanesh, Javanshiri, & Modirshanechi, 2019).

توسعه ورزش با مفهوم توسعه ورزش قهرمانی و پرورش ورزشکاران قهرمان گره خورده است (Burns, 2021). یکی دیگر از مؤلفه‌ها، ورزش حرفه‌ای است که با تجاری‌سازی و اقتصاد ورزش در سطح جامعه پیگیری می‌شود (Ghasemi, Tojari, Borojerdialavi, Emami, & Amiri, 2012). حاصل طبیعی ورزش قهرمانی را سطحی از ورزش می‌نامند که با نام ورزش حرفه‌ای شناخته شده و در راس هرم سلسله مراتبی ورزش قرار می‌گیرد که در آن افراد نخبه در یک سطح بالا به رقابت پرداخته و در آن جریان بازاریابی و کسب منابع مالی و همچنین مدیریت قوی وجود دارد (Nazari & Azari, 2021). ورزش حرفه‌ای، ورزش سازمان یافته‌ای است که با رعایت قوانین خاص هر رشته، صرفاً به منظور کسب منافع اقتصادی انجام می‌شود (Deniz & Yenal, 2013). در ورزش حرفه‌ای مهم‌ترین اهداف، افزایش سهم اقتصاد، تعداد رشته‌ها، باشگاه‌ها و ورزشکاران حرفه‌ای است. ورزشکارانی که در سطح اول ورزش حرفه‌ای فعالیت می‌کنند درآمدهای بسیاری را دریافت می‌کنند. ورزش حرفه‌ای و در مقیاس کوچکتر آن، لیگ‌های حرفه‌ای، در جوامع

^۱ . Futurism

نقش مهمی ایفا می‌کنند. ورزش حرفه‌ای منجر به مزایایی می‌شود که با توسعه اقتصادی اجتماعی برای مناطقی هويت ایجاد می‌کند (Wade, Harrison, Dobbs, & Zhao, 2019).

از جمله موضوعات مهم در سیاست تجاری سال‌های اخیر، درآمدزایی پایدار است (Nazari & Azari, 2021)؛ برای مثال در ورزش حرفه‌ای، قیمت نهایی یا ارزش بازیکن ورزش حرفه‌ای در لیگ برتر ایران در بازار نقل و انتقالات، براساس ارزش‌های ویژه بازیکن، ملزومات، نهادها و پیامدهای آن مشخص می‌شود (Mahmoodizad Azari, Ehsani, Nazari, & Norouzi Seyed Hossini, 2022). همچنین در حوزه ورزش حرفه‌ای می‌توان گفت ارائه‌دهندگان رویدادهای ورزشی می‌توانند با اقداماتی مانند اجرای برنامه‌های کنترل کیفیت عملکردی، بهبود کیفیت خدمات و همچنین توجه به زیبایی ظاهری اماکن ورزشی، قیمت‌گذاری متناسب با نوع و کیفیت رویداد ورزشی و کاهش هزینه‌های غیرمستقیم مثل زمان و حمل و نقل و کسب اطلاعات؛ کیفیت ادراک شده مشارکت‌کنندگان را از خدمات افزایش دهند و در نتیجه ارزش ویژه بردشان را ارتقا دهند (Naghshzan Khajouie, Salimi, & Nazari, 2021).

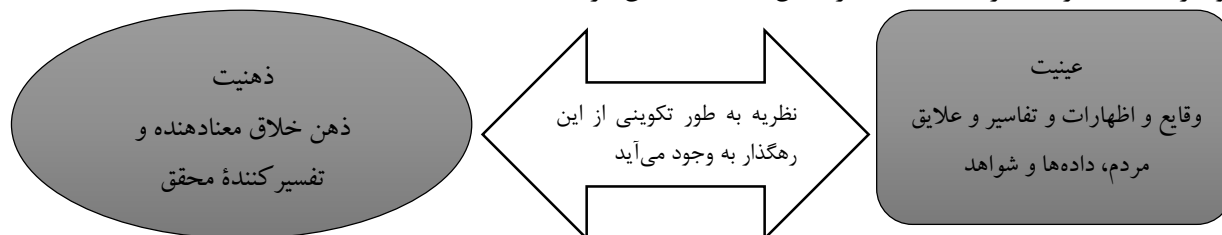
رقابت در عرصه‌های بین‌المللی و بهره‌مندی از فواید گوناگون ورزش در حوزه‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی، نیازمند مدیریت هوشمندانه و استراتژیک ورزش است که بتوان با بسیج منابع و امکانات از حداقل منابع، بهترین خروجی را به دست آورد (Rafeei Dehkordi, Nazari, & Niazy, 2022). به نظر می‌رسد یکی از مهم‌ترین مسائلی که امروز ورزش حرفه‌ای به آن تشنه است، سیاست‌گذاری صحیح اقتصادی در راستای تبلور ظرفیت‌های عظیم جامعه علمی و اجرایی ورزش و عرض اندام در عرصه‌های بین‌المللی است. این مسأله در فضای رکود و تحریم‌های اقتصادی و محدودیت‌های کسب و کار داخلی و ارتباطات بین‌المللی بیش از پیش اهمیت دارد. در چنین شرایطی تبیین و تشریح مفهومی نوین به نام اقتصاد مقاومتی می‌تواند بسیار راهگشا باشد (Nazari & Hajiheydari, 2021). در همین راستا به دلیل جهانی شدن توسعه اقتصادی ورزش و عمومیت داشتن ورزش در ایران، ملاحظه می‌گردد که موضوعات اقتصادی و درآمدزایی ورزش، بحث داغ بسیاری از روزنامه‌ها، رادیو و تلویزیون و نیز محافل علمی شده است. در این میان موضوع حائز اهمیت اینکه به دلیل نو بودن صنعت ورزش در کشور، توسعه اقتصادی صنعت ورزش بسیار نیازمند انجام پژوهش‌هایی است که می‌توان پیشنهادهایی را به سیاست‌گذاران دولتی و غیر دولتی ارائه نمود تا آن‌ها بتوانند با تصمیم‌گیری‌های پژوهش‌محور، گام‌هایی اساسی در توسعه اقتصادی صنعت ورزش بردارند. از سوی دیگر توسعه اقتصادی صنعت ورزش می‌تواند در اقتصاد کل سهم داشته باشد. وابستگی شدید اقتصادی ایران به صادرات نفت، نوسانات قیمت آن و پایان‌پذیر بودن این منبع اقتصادی، نیاز توجه به سایر صنایعی را که دارای پتانسیل درآمدزایی اند دوجندان نموده است؛ بنابراین برای عراق در حال توسعه، استفاده از تمام فرصت‌های تجاری و اقتصادی قابل بهره‌برداری مانند صنعت ورزش، ضرورتی انکارنکردنی است.

از آنجا که ورزش حرفه‌ای، گونه‌ای تجارت محسوب می‌شود (Yabalooie, Nazari, & Zargar, 2022) و بیشترین هزینه‌های مالی در ورزش حرفه‌ای اتفاق می‌افتد و باشگاه‌های حرفه‌ای بازیگران اصلی آنند و برنامه مدونی را برای آینده مشخص دنبال نمی‌کنند؛ به نظر می‌رسد برای توسعه ورزش حرفه‌ای در این ورزش و همچنین بهبود و شناسایی آینده مطلوب در این ورزش و شناسایی پیشران‌ها و عدم قطعیت‌های مؤثر بر درآمدزایی پایدار در ورزش حرفه‌ای، این پژوهش می‌تواند در این زمینه کارساز باشد. در چرایی انجام این پژوهش می‌توان گفت با توجه به اینکه رشد اقتصاد عراق، به مسائل داخلی و خارجی بیشماری که دارای قطعیت نیست، بستگی دارد و جریان جاری ورزش دولتی حاکم بر عراق، همیشه نیاز به حمایت‌های مالی دولت دارد؛ نشان دادن مسیر پیش رو و تخمین آینده‌های احتمالی می‌تواند

دیدنی‌تر پیش روی متولیان ورزش عراق در حیطه‌های مختلف قرار دهد. نتایج احتمالی حاصل از این پژوهش، به شناسایی عدم قطعیت‌ها و پیش‌بینی‌های مقابل ورزش حرفه‌ای در آینده به معاونت‌های مختلف در وزارت ورزش و جوانان که متولی ورزش قهرمانی و حرفه‌ای که شامل باشگاه‌های خصوصی و دولتی‌اند کمک می‌نماید تا بر اساس این موارد برای درآمدزایی پایدار سیاست‌گذاری نمایند؛ بنابراین می‌توان گفت وجود چنین پژوهشی با این هدف در دنیای پیچیده ورزش به خصوص ورزش حرفه‌ای ضروری به نظر می‌رسد. اهمیت و ضرورت پژوهش می‌تواند به مشخص نمودن پیش‌بینی‌ها و عدم قطعیت‌های مؤثر در توسعه باشگاه‌های ورزش حرفه‌ای عراق اشاره نماید. در این پژوهش قصد بر آن است تا بر اساس روش‌های آینده‌نگاری و با شناخت فضای مؤثر بر آینده بتوانیم مهم‌ترین پیش‌بینی‌ها و عدم قطعیت‌ها و شگفتی‌سازهایی که در آینده ورزش حرفه‌ای و باشگاه‌های حرفه‌ای عراق تأثیرگذارند و احتمالاً آینده آن را می‌سازند شناسایی نماییم؛ از این رو به دنبال پاسخ به این سؤالیم که پیش‌بینی‌ها و عدم قطعیت‌های مؤثر بر توسعه باشگاه‌های حرفه‌ای عراق کدامند؟

روش‌شناسی

این پژوهش از نوع پژوهش‌های کیفی است. در پژوهش حاضر به این دلیل که به دنبال کشف مفاهیم جدیدیم، از منظر ماهیت، اکتشافی - بنیادی؛ از منظر رویکرد، استقرایی؛ از منظر پارادایمی، پارادایم تفسیری - برساختی؛ از منظر استراتژی، نظریه داده‌بنیاد با رویکرد ساخت‌گرا؛ از منظر حیطه جمع‌آوری داده‌ها، میدانی و کتابخانه‌ای؛ از منظر هدف، تبیین و مدل‌سازی و از منظر ابزار جمع‌آوری اطلاعات، مصاحبه‌های عمیق و مطالعات نظری است. نظریه مبنایی یا داده‌بنیاد از استراتژی‌های روش کیفی است که بر القا یا ظهور اطلاعات از داده‌ها تأکید می‌کند تا بتواند یک نظریه یا مدل ایجاد کند. در نظریه مبنایی، داده، پایه نظریه ما را شکل می‌دهد و تحلیل ما از این داده‌ها، مفاهیمی را که می‌خواهیم تولید می‌کند. داده‌ها به ما این امکان را می‌دهند که از داستان افراد باقیمانده درس بگیریم و به شرکت‌کنندگان در تحقیق اجازه می‌دهد تا سکوت را بشکنند. اینکه محققان چگونه داده‌ها را مشاهده و ارائه می‌کنند بستگی به این دارد که کدام نسخه یا رویکرد را از روش نظریه مبنایی اتخاذ می‌کنند (Charmaz, 2020). در این پژوهش، پس از مطالعه و بررسی چالش مذکور برای ارائه مدلی نظام‌مند و شماتیک از یافته‌های برخاسته از داده‌های کدگذاری شده، سعی شد که از رویکرد ساخت‌گرا در نظریه داده‌بنیاد که چارمز ارائه کرده است، استفاده شود. این طرح اشاره به دیدگاه چارمز (۲۰۲۰) دارد که نوعی موضع فلسفی است، بین موضوع تقریباً اثبات‌گرا (کمی‌گرا) گلیزر و اشتروس و موضوع پژوهشگران پست‌مدرن که اهمیت شیوه‌های غالب پژوهش را زیر سؤال می‌برند. تئوری مبتنی بر ساخت‌گرایانه، محققان را به سمت این سوق می‌دهد که بر آنچه در زمینه تحقیق اتفاق می‌افتد تمرکز کنند، تکرار می‌کند که محققان بخشی از آنند، انعطاف‌پذیر باشند و از رویدادهای تجربی پیروی کنند. فرآیند یادداشت‌برداری در رویکرد ساخت‌گرای نظریه داده‌بنیاد در شکل (۱) به نمایش در آمده است.

شکل ۱. فرآیند یادداشت‌برداری در رویکرد ساخت‌گرا

چهار فرآیند همپوش در تحلیل ساختگرایی نظریه داده‌بنیاد عبارتند از: کدگذاری اولیه، کدگذاری متمرکز شده، کدگذاری محوری و کدگذاری نظری، سه دور کدنویسی امکان افزایش سطح انتزاع را فراهم می‌کند و در نهایت منجر به ارائه مدل تئوری می‌گردد. در این پژوهش سعی گردید در کدگذاری اولیه، روش کدگذاری خط به خط، توصیف رفتارگرایانه‌ای از کنش‌های مشارکت‌کنندگان به نمایش بگذارد و داده‌ها به صورت واقعه به واقعه با هم مقایسه شدند. همچنین با استفاده از تکنیک کدگذاری فرآیندی که بر استفاده از اسم مصدر و حاصل مصدر در نامگذاری کدها اصرار دارد، تلاش گردید فحوای کنش در داده‌ها، منتقل گردد. در اجرای تحقیق، جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها به طور آگاهانه همزمان انجام گرفت و گردآوری داده‌های اولیه برای شکل‌گیری روند جمع‌آوری مداوم داده‌ها صورت گرفت؛ با این کار برای پژوهشگر فرصت‌هایی فراهم شد تا میزان کفایت مقوله‌های مناسب را افزایش دهد. به صورت کلی فرآیند کدنویسی داده‌ها از کدگذاری اولیه تا ساخت دسته‌هاست.

جدول ۱. مشارکت‌کنندگان

حجم نمونه	ذی‌نفعان خارجی	ذی‌نفعان داخلی
۲۰ نفر	خبرگان ورزش حرفه‌ای	مدیران ارشد باشگاه‌های ورزشی شاغل در لیگ‌های برتر

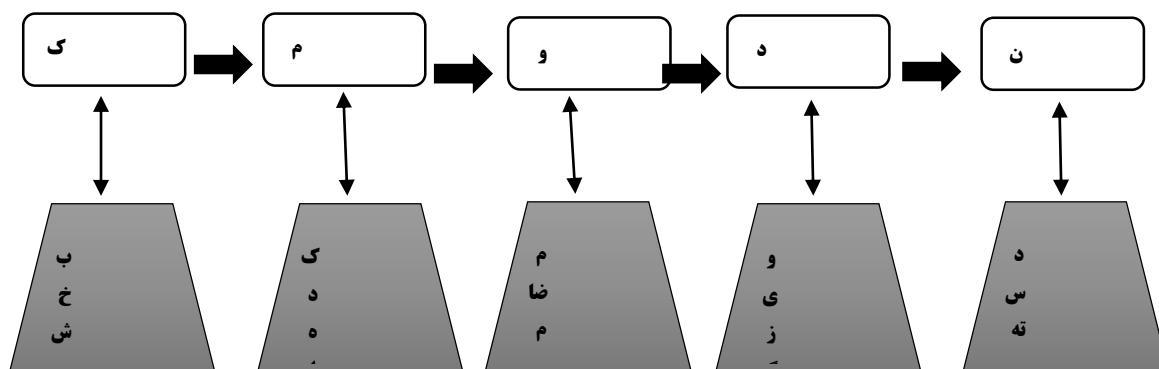
روش نمونه‌گیری ذی‌نفعان داخلی و خارجی تدوین پیشران‌ها و عدم قطعیت‌های مؤثر بر آینده باشگاه‌های ورزش حرفه‌ای عراق بر اساس نمونه‌گیری هدفمند و گلوله برفی انتخاب شدند. ابزارهای اندازه‌گیری پژوهش، گردآوری داده‌ها با مصاحبه‌های عمیق و پرسشنامه‌های باز صورت گرفت. شیوه تجزیه و تحلیل اطلاعات تجزیه و تحلیل اطلاعات بر اساس روش منطق شهودی صورت گرفته است و رویکرد تحلیلی و پردازش نهایی یافته‌ها با استفاده از تحلیل روندها و عدم قطعیت‌ها و با الگوی سناریونگاری تلفیقی صورت گرفته است.

جدول ۲. ویژگی‌های مشارکت‌کنندگان و معیارهای ورود به مطالعه

معیارهای ورود به مطالعه	مشخصات دموگرافیک		
	تعداد (نفر)	رشته تحصیلی	حوزه فعالیت
افراد آشنا با مدیریت ارتقای ورزش حرفه‌ای	۵	علوم ورزشی	اجرائی
افراد آشنا با ادبیات توسعه پایدار	۵	مدیریت ورزشی	دانشگاهی
افراد دارای کتاب و مقاله علمی در زمینه‌های ذکر شده بالا	۱۰	غیره	باشگاهی
افراد دارای تجربه کاری و اجرایی در ورزش حرفه‌ای	۵	سن ۳۰ تا ۴۰	تحصیلات
	۵	۴۱ تا ۵۰	کارشناسی ارشد
	۱۰	بالای ۵۰	دکترای تخصصی
مباحث موجود در مصاحبه‌ها		محل زندگی مشارکت‌کنندگان	وضعیت شغلی
آموزش ورزش حرفه‌ای	۵	تهران	استاد
ارتقای ورزش حرفه‌ای	۱۱	اصفهان	دانشیار
آگاهی از مزایای توسعه ورزش	۲	فارس	استادیار
راهکارهای توسعه پایدار با ورزش	۱	اردبیل	سایر
راهکارهای مدیریت ورزش حرفه‌ای			

مشارکت‌کنندگان در این تحقیق، شامل اعضای هیأت علمی مدیریت ورزشی دانشگاه‌ها با تخصص اقتصاد ورزشی

و مدیران و بازیابان فعال ورزش حرفه‌ای عراق دارای تجربه با توجه به ویژگی‌ها و شاخص‌های مشخص شده در قسمت معیارهای ورود به مطالعه در جدول (۱) اشاره گردیده است. برای نمونه‌گیری در انجام مصاحبه‌های عمیق از روش نمونه‌گیری هدفمند یا هدف‌دار و تکنیک نمونه‌گیری گلوله برفی استفاده شد. در این تحقیق در تمام فرآیند نمونه‌گیری، سه مرحله نمونه‌گیری آزاد، ارتباطی و نظری که اساس استفاده از رویکرد ساخت‌گرای نظریه داده‌بنیاد است، رعایت شد. جمع‌آوری داده‌ها به دلیل اشباع داده‌ها، در مصاحبه ۱۷ به اشباع نظری رسیده شد ولی برای احتیاط پس از ۲۰ مصاحبه‌ها به دلیل اشباع کامل نظری متوقف شد.

شکل ۲. فرآیند کدگذاری تا رسیدن به نظریه با رویکرد ساخت‌گرا (مولوگتا، ۲۰۱۷)

پس از مطالعه و بررسی مبانی نظری، داده‌های خام به صورت استقرایی از مصاحبه‌های عمیق با خبرگان و متخصصان به دست آمد و به صورت همزمان با اجرای مصاحبه‌ها و براساس نظریه داده‌بنیاد با رویکرد ساخت‌گرا تجزیه و تحلیل شدند. در این مطالعه برای تأیید نتایج و استحکام، دقت تحقیق و برای مشروعیت‌بخشی و صحت‌گذاری بر یافته‌ها و تحلیل‌ها از روش موثق بودن^۱ که در ارتباط با مطالعات کیفی است، استفاده گردید؛ از این رو، از چهار شاخص مقبولیت، اعتماد، تأییدپذیری و انتقال‌پذیری برای قوام و استحکام داده‌های کیف استفاده شد به این ترتیب که کدها چندین بار از نظر شباهت‌ها و تفاوت‌ها مرور گردید. برای تعیین تأییدپذیری از روش بازبینی اعضا^۲ استفاده شد؛ بدین صورت که کدگذاری‌ها و مدل‌نهایی در اختیار سه نفر از مشارکت‌کنندگان قرار گرفت و آنها نظرهای خود را اعمال کردند و در نهایت مدل کلی تحقیق، تأیید گردید. برای بررسی قابلیت انتقال‌پذیری نیز تلاش شد تا مشارکت‌کنندگان از تنوع بیشتری برخوردار باشند که این روند تا اشباع داده‌ها، ادامه داشت. همچنین بدین منظور، از روش باز کدگذاری^۳ توسط یک پژوهشگر دیگر خارج از مشارکت‌کنندگان و تیم پژوهش، استفاده گردید. در روش باز کدگذاری ۱۰ درصد از کلیه صفحات کدگذاری انجام گرفته، در اختیار پژوهشگر دیگری قرار گرفت. در این مطالعه، ضریب اسکات که نشان‌دهنده میزان توافق کدگذاری در دو محقق است، برابر ۸۲٪ محاسبه شد؛ بنابراین قابلیت اطمینان بین کدهندگان در حد مطلوب بود. برای محاسبه ضریب اسکات از فرمول $P(A)=A/n \times 100$ استفاده شد.

A = تعداد کدهای مورد توافق؛ n = تعداد کل کدها؛ $P(A)$ = درصد توافق.

1 Trustworthiness
2 Member checking
3 Re-coding

جدول ۳. پیاز فرآیند پژوهش

نوع	مؤلفه
تفسیری	از منظر پارادایم
بنیادی	از منظر جهت‌گیری
استقرایی	از منظر رویکرد
کیفی	از منظر شیوه
میدانی	از منظر محیط پژوهش
داده‌بنیاد	از منظر استراتژی
اکتشاف و فهم توصیف آینده‌های بدیل	از منظر مفهوم
مصاحبه‌های عمیق، پرسشنامه باز	ایزار گردآوری داده‌ها

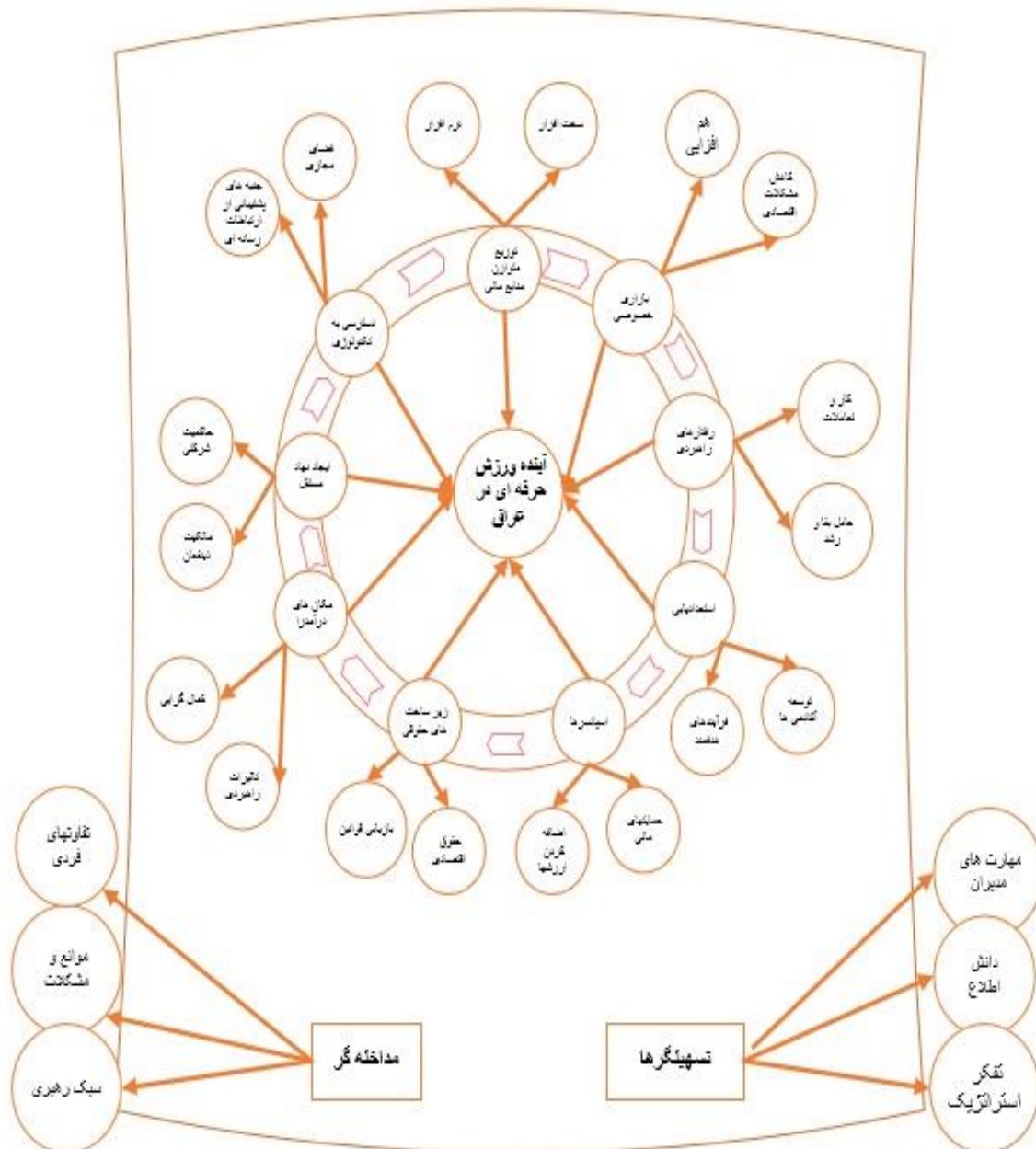
پژوهش حاضر در مرحله گردآوری داده‌ها به صورت واقعی و بدون دستکاری در زمره تحقیقات توصیفی (غیرآزمایشی) محسوب می‌شود. جدول زیر به پیاز فرآیند پژوهش در این مرحله از پژوهش اشاره دارد.

یافته‌ها

جدول ۴. عوامل اصلی تأثیرگذار بر ورزش حرفه‌ای عراق

۱	تحلیل کلان روندهای آینده	۲۲	استعدادیابی پایدار توسط باشگاه‌ها
۲	خصوصی‌سازی با حضور در بورس	۲۳	توسعه آکادمی‌ها
۳	دیدگاه مدیران سیاسی به ورزش حرفه‌ای	۲۴	ورود به ورزش‌های پرمخاطب توسط باشگاه‌ها
۴	اجرای اصول حاکمیت شرکتی در باشگاه	۲۵	تحول در بلیط‌فروشی
۵	توسعه مشارکت بخش خصوصی	۲۶	ساختار زنجیره ارزش و خدمات هواداری مبتنی بر فناوری
۶	تأسیس نهاد مستقل تجارت در ورزش	۲۷	ورود فناوری بلاک چین در ورزش
۷	علمی نمودن مدیریت ورزش در باشگاه‌ها	۲۸	گرایش به بازاریابی سبز در تبلیغات
۸	پایین آوردن سهم تصدی‌گری دولتی	۲۹	تصویب قوانین برای حفظ حقوق اقتصادی باشگاه‌های ورزشی
۹	درآمدزایی از رسانه‌های اجتماعی	۳۰	تأکید بر توسعه و ارتقای ورزش در قانون برنامه
۱۰	فرمول‌های جدید فروش بازیکن	۳۱	منع قانونی حمایت شرکت‌های دولتی به حمایت مالی از ورزش حرفه‌ای
۱۱	علاقه‌مندی حامیان مالی به ورزش	۳۲	بازنگری قوانین باشگاه‌داری
۱۲	ایجاد اماکن درآمدزا توسط باشگاه‌ها	۳۳	فراهم ساختن اقدامات قانونی برای حق پخش
۱۳	ارزش‌گذاری شاخص‌ها و معیارها	۳۴	توزیع متوازن منابع مالی
۱۴	نژاردادهای هوشمندانه با اسپانسرهای قوی	۳۵	مدیریت صحیح و خوب
۱۵	ارزش افزوده ورزش حرفه‌ای	۳۶	وجود فدراسیون‌های قوی
۱۶	تصویب قانون کپی رایب و فروش البسه باشگاه	۳۷	استعدادیابی
۱۷	رویکرد نتیجه‌گرا در ورزش حرفه‌ای (ماکیاولی)	۳۸	داشتن برنامه‌های استراتژیک و بلند مدت
۱۸	تنگ‌نظری وهنجارسازی‌های سنتی برای عدم توسعه ورزش حرفه‌ای بانوان	۳۹	وجود اسپانسرها
۱۹	واکاوی مسائل هریک از رشته‌های ورزشی	۴۰	دیدگاه‌ها و تفکرات جاکم بر ورزش حرفه‌ای
۲۰	استفاده از پتانسیل‌های هواداری	۴۱	خصوصی‌سازی
۲۱	وجود استعدادهای فراوان در تمام رشته‌ها عراق		

در شکل مقایسه نظرات ذی‌نفعان داخلی و خارجی پیرامون این ۴۱ فاکتور در ارتباط با پتانسیل تأثیرگذاری بر تدوین پیش‌رسان‌ها و عدم قطعیت‌های مؤثر بر آینده ورزش حرفه‌ای عراق با نمودار عنکبوتی نمایان است.

شکل ۳. مدل برساخت اجتماعی آینده ورزش حرفه‌ای عراق

در این پژوهش تحلیل کلان روندهای آینده، درآمدزایی از رسانه‌های اجتماعی، فرمول‌های جدید فروش بازیکن (گرفتن حق رشد حتی در انتقال‌های بعدی)، وجود استعدادهای فراوان در تمام رشته‌ها در عراق، استعدادیابی پایدار توسط باشگاه‌ها، توسعه آکادمی‌ها و فراهم ساختن اقدامات قانونی برای حق پخش، بررسی شد.

بحث و نتیجه‌گیری

بحث آینده باشگاه‌های ورزش حرفه‌ای عراق، نیازمند برنامه‌ریزی در یک نهاد مستقل است؛ زیرا یک نهاد مستقل با جلسات کارشناسی و دقیق می‌تواند برای مسائل پیش‌روی آن‌ها برنامه‌ریزی کند. در این میان موضوع حائز اهمیت اینکه به دلیل نو بودن صنعت ورزش، توسعه اقتصادی صنعت ورزش و مخصوصاً ورزش حرفه‌ای، نیازمند تصمیم‌گیری یک نهاد مستقل و خبره است؛ از این رو برای اینکه بتوان ورزش دولتی را کوچک و کوچک‌تر نمود، پیشنهاد می‌گردد، نهاد مستقل تجارت در ورزش، متشکل از متولیان باشگاه‌ها خصوصی واقعی با هدف تصمیم‌سازی برای بحث‌های اقتصادی و ارائه الگوهای درآمدزایی برتر، تشکیل گردد. هدف اولیه این نهاد مستقل باید جذب متولیان باشگاه‌های دولتی و رفتن به سمت خصوصی‌سازی باشد. بر اساس بررسی‌های صورت گرفته، در یک نتیجه‌گیری کلی می‌توان پیشنهاد نمود که یک روش اصلی برای پایدار نمودن درآمد ورزش حرفه‌ای در آینده، استفاده از فرمول‌های جدید فروش بازیکن در نقل و انتقالات یا ساخت فرمول‌های جدید برای توسعه ورزش حرفه‌ای پایدار عراق صورت گیرد. این فرمول‌های جدید می‌تواند بدین صورت باشد که قرارداد فروش یک بازیکن جوان توسط باشگاه، به گونه‌ای تنظیم گردد که حتی در انتقال‌های بعدی بازیکن به تیم‌های دیگر، درصد قابل توجهی به باشگاه اختصاص داده شود. با قرار دادن شرط‌ها و بندهای خلاقانه، هنگام فروش بازیکن، حتی پس از چندین انتقال، تیم سازنده آن بازیکن که بر اساس فرمول‌های جدید، او را به فروش رسانده، می‌تواند بهره‌مند شود که منجر به توسعه ورزش حرفه‌ای عراق می‌گردد. پیشنهاد کاربردی دیگر در راستای درآمدزایی پایدار در ورزش حرفه‌ای، می‌تواند ایجاد اماکن درآمدزا توسط باشگاه‌ها باشد. منظور از این پیشنهاد، صرفاً شناختن یا داشتن اماکن ورزشی نیست، بلکه باشگاه‌های حرفه‌ای می‌توانند با ورود به دیگر حوزه‌ها مثلاً با ساختن چندین مجتمع تجاری و اجاره آن‌ها، کسب درآمد نمایند. ساخت اماکن ورزشی و تفریحی با توجه به جغرافیای خاص هر زیست‌بوم و مناطق مختلف و اجاره آن‌ها نیز می‌تواند، منبع توسعه ورزش حرفه‌ای عراق برای باشگاه‌های حرفه‌ای ورزشی عراق و همچنین باعث اشتغال‌زایی باشد. در کل، باید گفت برای آینده باشگاه‌های ورزش حرفه‌ای عراق که تاکنون هزینه‌زا بوده است و با تهدیدات عمده‌ای همچون عدم خصوصی‌سازی واقعی و عدم پرداخت حق پخش تلویزیونی به باشگاه‌ها روبه‌رو بوده است، بهترین راه کسب درآمد در کوتاه‌مدت، می‌تواند نگاه آینده‌نگرانه و بررسی روندهای فناوری مبتنی بر کلان‌روندهای آینده باشد. احتمالاً با پیشرفت‌های عمده تکنولوژیکی و مقبولیتی که فناوری بین همه مردم، از جمله هواداران باشگاه‌ها حرفه‌ای ورزش به دست آورده است، بهترین راه کسب توسعه ورزش حرفه‌ای عراق، ارائه خدمات به هواداران باشگاه‌ها با ایجاد ساز و کارها و زیرساخت‌های مبتنی بر فضای مجازی و فناوری است. روبه‌رو شدن با ناشناخته‌ها و مسائل پیچیده باید از طریق رویکردهای فرارشته‌ای انجام گیرد. آرمانش، جوانشیری و مدیرشانچی (۲۰۱۸) معتقد است مطالعات فرارشته‌ای و علم پیچیدگی اگرچه به طور مستقل ایجاد شده‌اند؛ می‌توان ارتباط منطقی، هستی‌شناسانه و معرفت‌شناسانه‌ای میان آنها یافت. این پژوهش فرارشته‌ای، بر اساس پارادایم نظریه پیچیدگی و با هدف شناسایی تدوین پیشران‌ها و عدم قطعیت‌های مؤثر بر آینده باشگاه‌های ورزش حرفه‌ای و با استفاده از روش دلفی که یکی از مناسب‌ترین روش‌ها در آینده‌پژوهی است، انجام شد. افزایش اغتشاشات محیطی و پیچیدگی روزافزون ناشی از جهانی‌سازی و پیشرفت‌های فناوری، موجب آشوبناک، غیرقابل پیش‌بینی، تکه تکه و مغشوش شدن محیط‌های تصمیم‌گیری شده است (سئوم، اهرنبرگر و پریرگر، ۲۰۲۰). این موضوع

^۱ . Seum , Ehrenberger & pregger

هر سیستم تصمیم‌سازی را ملزم می‌کند، پیش و پس از وقوع شگفتی‌سازها تطبیق‌پذیری را در خود ایجاد کند. شگفتی‌سازها در سال‌های اخیر بروز و ظهور زیادی در ادبیات حوزه‌های مختلف داشته‌اند. شگفتی‌سازها می‌توانند تأثیر مستقیمی بر شرایط سیستم بگذارند. شگفتی‌سازهای شناسایی شده در این پژوهش بر اساس معیارهای مختلف تقسیم‌بندی شگفتی‌سازها به این دلیل که ورزش حرفه‌ای با درآمدزایی عجیب است و بیشترین درآمدها از ورزش حرفه‌ای به دست می‌آید، دارای معیارهای باورپذیری‌اند. در بحث شگفتی‌سازها تأکید بر این است که همه چیز قابل برنامه‌ریزی نیست و قبل از هر تغییری یک هشدار و یا سیگنال ضعیف وجود دارد که تحلیلگر و استراتژیست باید آن را کشف کند و از آن بهره‌جوید (برن، ۲۰۲۱). در کنار شناسایی پیشران‌ها و عدم قطعیت‌های مؤثر بر درآمدزایی پایدار در باشگاه‌های ورزش حرفه‌ای در این پژوهش، به شناسایی شگفتی‌سازهای تأثیرگذار بر ورزش حرفه‌ای عراق نیز پرداخته شد. مهمترین شگفتی‌سازهای مؤثر بر ورزش حرفه‌ای عراق، خصوصی شدن رسانه‌های عمومی، خصوصی شدن باشگاه‌ها، اصلاح قوانین و قانون کپی رایت، شایسته‌سالاری، دخالت نکردن سیاسیون، تغییر نگرش مدیران، شبکه‌های اختصاصی، فروش بازیکنان و فروش محصولات و بازاریابی است.

از پیشران‌های تأثیرگذار، پیشران‌های تأمین‌کننده بودجه ورزش حرفه‌ای است که از پیشران‌های اساسی ورزش حرفه‌ای به شمار می‌رود. در حال حاضر بزرگترین پیشران‌های اهداف ورزش حرفه‌ای در عراق را دولت و صنایع و قسمتی از نیروهای مسلح و بخش خصوصی و کسانی که بودجه ورزش حرفه‌ای را تأمین می‌کنند تشکیل می‌دهند؛ زیرا بزرگترین منبعی که در این زمینه به ما کمک می‌کند تا هر برنامه‌ای به‌ویژه برنامه استراتژیک را با آن اجرا کنیم موضوع بودجه است. افزایش بودجه ورزش عراق، خود یکی از پیشران‌های اصلی ورزش حرفه‌ای عراق است؛ زیرا هرچه نگاه اقتصادی‌تری به ورزش به‌خصوص ورزش حرفه‌ای شود قطعاً این ورزش‌ها مدال‌آور شده و عراق را به درآمدزایی پایدار و توسعه در ورزش حرفه‌ای می‌رساند. یکی دیگر از پیشران‌های شناسایی شده، پیشران وجود اسپانسرهاست که در قالب اسپانسرهای دولتی و بعضاً اسپانسرهای خصوصی، بزرگترین پیشران ورزش حرفه‌ای عراقند. بر اساس یافته‌های پژوهش، یکی دیگر از پیشران‌های شناسایی شده در ورزش حرفه‌ای، داشتن برنامه‌های استراتژیک و بلندمدت در رشته‌های مختلف ورزش حرفه‌ای است؛ از این رو برنامه‌هایی که مبتنی بر کسب مدال و عناوین در میدان‌های جهانی و المپیک و... باشد؛ نیاز است. از پیشران‌های دیگر در ورزش حرفه‌ای می‌توان به به‌کارگیری افراد شایسته در پست‌های مدیریتی اشاره کرد. یکی دیگر از پیشران‌های ورزش حرفه‌ای، استعدادیابی است. اگر استعدادیابی در رشته‌های ورزشی به درستی انجام شود و این استعدادها بر اساس یک برنامه مدون و نقشه علمی از پیش تعیین شده افزایش پیدا کند می‌تواند در میدان‌های جهانی و المپیک بسیار تأثیرگذار باشد.

باشگاه، رکن اصلی توسعه ورزش حرفه‌ای است، متأسفانه در عراق وضعیت باشگاه‌ها بسیار نابسامان است. بسیاری از باشگاه‌ها به ثبت نرسیده‌اند، یا اگر هم به ثبت رسیده‌اند ماهیت آنها نامشخص است. اکثر باشگاه‌های عراق دولتی است، تنها تعدادی از باشگاه‌ها در رشته‌های معدود توسط بخش خصوصی ایجاد شده است. برای ترغیب مردم به تأسیس باشگاه در رشته‌هایی مانند کشتی و رشته‌های ورزشی پایه، لازم است دولت حمایت‌های لازم را بکند. یکی از عوامل مهم رکود و عدم توسعه ورزش حرفه‌ای، وابستگی بیش از حد آن به منابع مالی دولتی است. ایجاد زمینه‌ها و تسهیلات مناسب برای ترغیب بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در این زمینه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، همچنین تصمیمات دولت در مورد میزان مالیات‌های پرداختی و وجود برخی از قوانین در این زمینه، موجب کاهش فعالیت‌های

۱. Burn

ورزشی حرفه‌ای می‌شود. دولت می‌تواند با حمایت غیرمستقیم برای تأمین منابع درآمدی باشگاه مانند حق پخش تلویزیونی، کمک چشمگیری به این ورزش نماید. از سوی دیگر، یکی از روشهای جلب مشارکت بخش خصوصی در ورزش حرفه‌ای، ارائه تصویر روشن از ترازنامه مالی باشگاه‌هاست. تا زمانی که میزان درآمد و هزینه‌های باشگاه‌ها در حاله‌ای از ابهام باشد و اطلاعات ضد و نقیض و غیرقابل اطمینانی در این مورد ارائه شود، امیدی به ورود بخش خصوصی در بخش ورزش حرفه‌ای نیست. با توجه به آنچه گفته شد، در راستای اجرایی شدن سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در حوزه ورزش، به نظر می‌رسد باید بستر پیشرفت روزافزون صنعت ورزش ایجاد گردد. متأسفانه با تمام تلاشی که مدتهاست مسئولان سیاسی عراق انجام می‌دهند، هنوز برنامه مدونی که برای ۳۰ سال آینده عراق مناسب باشد و چشم‌اندازی طولانی‌مدت را به همراه درآمد ارزی به دنبال داشته باشد، وجود ندارد. برخلاف دنیا که از ورزش به عنوان صنعت یاد می‌کنند و از آن برای پیشبرد اهداف اقتصادی خود استفاده می‌کنند، در عراق همچنان به عنوان سرگرمی به آن نگریسته می‌شود؛ بنابراین برای حرکت هدفمند، نظام‌مند و اثربخش در توسعه اقتصادی صنعت ورزش باید پژوهشهایی از این دست را که به بررسی توانمندسازی راهبردی عملکرد صادراتی با رویکرد کلاس جهانی که مقوله‌ای است دارای سیستم و ساختار منسجم، سرلوحه تصمیمات این صنعت قرار داد.

در یک نتیجه‌گیری کلی می‌توان گفت با شناسایی شگفتی‌سازها و پیشران‌های مؤثر بر آینده ورزش حرفه‌ای عراق، تا حدودی می‌توان آینده‌های گوناگون آن را با احتمالات مختلف شناسایی نمود. شگفتی‌سازها گاهی رویدادهای تحول‌آفرین مانند اختراع یک فناوری جدید را به همراه دارند. گاهی می‌توان با ردیابی علل ضعیفی از یک شگفتی‌ساز که در شرف وقوع است آگاه شد؛ اما همیشه چنین امکانی وجود ندارد؛ از این رو پیشنهاد می‌گردد خصوصی‌سازی باشگاه‌ها با حضور بورس و فرا بورس، اجرای اصول حاکمیت شرکتی در باشگاه، تأسیس نهاد مستقل تجارت در ورزش، ایجاد اماکن درآمدزا توسط باشگاه‌ها، تحول فناوری محور در بلیط فروشی، ارائه خدمات آنلاین به هواداران (خرید، فروش البسه باشگاه‌ها)، تصویب قوانین برای حفظ حقوق اقتصادی باشگاه‌های ورزشی، ایجاد شبکه‌های تلویزیونی حرفه‌ای در بستر فناوری از این طریق، ورود به بحث گردشگری ورزشی با ورزش‌های پرمخاطب توسط باشگاه‌ها، در دستور کار اتحادیه باشگاه‌های حرفه‌ای عراق قرار گیرد. در حوزه ورزش حرفه‌ای به موضوعاتی چون وضعیت حقوق ورزش حرفه‌ای، وضعیت باشگاه‌های حرفه‌ای، وضعیت ورزشکاران حرفه‌ای و وضعیت مربیان حرفه‌ای پرداخته می‌شود. از نظر حقوقی، به مشروعیت ورزش حرفه‌ای، در هیچ‌یک از قوانین موجود به طور صریح اشاره نشده است؛ به همین علت افراد متفاوت با برداشتهای مختلف از قوانین موجود، در مورد مشروعیت یا عدم مشروعیت این ورزش اظهار نظر کرده‌اند. در مورد تأمین منابع مالی ورزش حرفه‌ای نیز وضعیت به همین منوال است. حق پخش رسانه‌ای، مهمترین منبع درآمد باشگاه‌های حرفه‌ای است. سازمان صدا و سیما به هیچ وجه خود را مکلف به پرداخت این حق نمی‌داند. در مورد سایر منابع مالی نیز قانون مشخص و مدونی وجود ندارد. پرداختن به ورزش حرفه‌ای برای کسب درآمد است؛ بنابراین در این نوع ورزش، روابط بیشتر به صورت تجاری است. قوانین و مقررات تجارت در برخی از موارد در حیطه ورزش حرفه‌ای کاربرد ندارد؛ به علت این خلأ قانونی، می‌باید در مورد روابط حقوقی بین نهادها و اشخاص در ورزش حرفه‌ای قوانین ویژه تهیه شود. یکی از علل ضعف ورزش حرفه‌ای، فقدان نظام حمایتی از نهادها، ورزشکاران و مربیان است. برای توسعه ورزش حرفه‌ای لازم است دست‌اندرکاران این نوع ورزش از حمایت‌های کافی قانونی و مالی برخوردار شوند.

منابع

- Aryanmanesh, M., Javanshiri, A., & Modirshanechi, M. (2019). The wild-cards and driver forces of Iran-US relations in 2029. *Iran Future Studies*, 4(1), 117-140.
- Burns, A. (2021). Foundation professor of foresight: Richard Slaughter's scholarly book contributions to futures studies and strategic foresight. *Futures*, 132, 102787.
- Charmaz, K. (2020). With constructivist grounded theory you can't hide: Social justice research and critical inquiry in the public sphere. *Qualitative Inquiry*, 26(2), 165-176.
- Deniz, S., & Yenel, F. (2013). The structural analysis of physical education and sports system in the Turkish Republic of Northern Cyprus. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 89, 772-780.
- Erkoyuncu, J. A., Roy, R., Shehab, E., Durugbo, C., Khan, S., & Datta, P. (2019). An effective uncertainty based framework for sustainable industrial product-service system transformation. *Journal of Cleaner Production*, 208, 160-177.
- Ghasemi, H., Tojari, F., Borojerdialavi, M., Emami, H., & Amiri, M. (2012). Content analysis of chiefs' viewpoints on sport components (1969-2009). *Journal of Sport Management*, 4(13), 137-152.
- Godet, M. (2006). *Creating Futures: Scenario Planning as A Strategic Management Tool* (pp. 280). Washington, DC: Economica. Economica Brookings diffusion.
- Hodgett, R. E., & Siraj, S. (2019). SURE: A method for decision-making under uncertainty. *Expert Systems with Applications*, 115, 684-694.
- Mahmoodizad Azari, S., Ehsani, M., Nazari, R., & Norouzi Seyed Hossini, R. (2022). Presenting the market value model of professional football players in the Iranian Premier League: A structuralist approach ground theory. *Sport Management Studies*, 14(71).
- Minen, M. T., Morio, K., Schaubhut, K. B., Powers, S. W., Lipton, R. B., & Seng, E. (2020). Focus group findings on the migraine patient experience during research studies and ideas for future investigations. *Cephalalgia*, 40(7), 712-734.
- Naghshzan Khajouie, R., Salimi, M., & Nazari, R. (2021). Presenting a structural model for Iranian sports events brands. *Sport Management Studies*, 13(67), 140-169.
- Nazari, R., & Azari, S. M. (2021). Presenting the market value model of professional football players in Iran: A constructionist approach of grounded theory. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 7(1).
- Nazari, R., & Hajiheydari, V. (2021). Resistance economy in professional sport-an institutionalized model. *Sports Business Journal*, 1(2), 59-73. doi: 10.22051/sbj.2022.38406.1018
- Niazy, P., & Rafeei Dehkordi, F. (2022). Presenting a sports entrepreneurship model with a social capital approach based on data foundation theory. *Strategic Sociological Studies in Sport*, 2(2), -. doi: 10.30486/4s.2022.1955477.1035 (Persian)
- Otoo, F. E., & Kim, S. (2020). Analysis of studies on the travel motivations of senior tourists from 1980 to 2017: Progress and future directions. *Current Issues in Tourism*, 23(4), 393-417.
- Rafeei Dehkordi, F., Nazari, R., & Niazy, P. (2022). Presenting the pattern of mentoring behavior of Iranian sports managers: As a strategic behavior. *Strategic Sociological Studies in Sport*, 2(1), -. doi: 10.30486/4s.2022.1954392.1034 (Persian)
- Roumiani, A., Rahimi, M., & Henry, F. (2020). Planning and foresight sustainable tourism development in Khuzestan province. *Regional Planning*.
- Shahvali Kohshouri, J., Askari, A., & Nazari, R. (2022). Identifying the effective Wild Cards and drivers on the future of Iran's educational sport. *Research on Educational Sport*, 10(26), 84-51. (Persian)
- Shahvali Kohshouri, J., Askari, A., Nazari, R., & Naghsh, A. (2022). Future study in higher education: designing a strategic corridor of Iranian university sports with an interdisciplinary approach. *Interdisciplinary Studies in Humanities*, 14(3), 157-193. (Persian)
- Teddlie, C., & Tashakkori, A. (2009). *Foundations of Mixed Methods Research: Integrating Quantitative and Qualitative Approaches in the Social and Behavioral Sciences*: Sage.
- Troelstra, A. S. (2011). History of constructivism in the 20th century. *Set Theory, Arithmetic, and Foundations of Mathematics*, 150-179.
- van der Laan, L. (2021). Disentangling strategic foresight? A critical analysis of the term building on the pioneering work of Richard Slaughter. *Futures*, 132, 102782.
- Viscu, L.-I., & Watkins Jr, C. E. (2021). *A Guide to Clinical Supervision: The Supervision Pyramid*. Academic press.
- Wade, J. B., Harrison, J. R., Dobbs, M. E., & Zhao, X. (2019). Who will stay and who will go? Related agglomeration and the mortality of professional sports leagues in the United States and Canada, 1871-1997. *Organization Studies*, 40(11), 1657-1684.

- Wallach, D., Makowski, D., Jones, J. W., & Brun, F. (2014). *Uncertainty and Sensitivity Analysis. Working with Dynamic Crop Models: Methods, Tools and Examples for Agriculture and Environment*. Oxford: Elsevier Science.
- Wang, N. (2022). Application of DASH client optimization and artificial intelligence in the management and operation of big data tourism hotels. *Alexandria Engineering Journal*, 61(1), 81-90.
- Yabalooie, B., Nazari, R., & Zargar, T. (2022). Propellants of promoting productivity professional football clubs in Iran. *Sports Business Journal*, 2(2), 105-123. doi: 10.22051/sbj.2022.41645.1052
- Zare, S. G., Alipour, M., Hafezi, M., Stewart, R. A., & Rahman, A. (2022). Examining wind energy deployment pathways in complex macro-economic and political settings using a fuzzy cognitive map-based method. *Energy*, 238, 121673.
- Zhao, J., Li, R., Ma, J., & Zhang, W. (2019). Longitudinal relations between future planning and adolescents' academic achievement in China. *Journal of Adolescence*, 75, 73-84.